

NAISET POLITIIKASSA, TE- OLLISUUDESSA JA SODASSA.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

neet siinä ymmärryksessä, että kaikki mikä tuotetaan yhteiskunnallisesti, tulee olla yhteiskunnallisesti omistettuakin, ei yhteiskunnan uudelleen luominen varmalle pohjalle ole mahdollinen. Sota on todellakin opettaja, varsinkin naisille, jotka ovat joutuneet yksin kantamaan perhehuolia sillä aikaa kun miehet ovat rintamalla tai ovat kaatuneet Euroopan sotatanterilla. Sota avaa Britannian tuotannon raskasta taakkaa kantavien naisten silmät ja epäilemättä se tulee tekemään samoin British Columbian naisille.

Ensi askel siihen suuntaan, jossa naisten äänestysvalta on olemassa joku tekijä yhteiskunnan uudelleen rakentamisessa, on työläisnaisten järjestäytyminen teollisuusjärjestöihin, joissa he oppivat ymmärtämään syyt ja tavat miksi ja miten poliitikot ja kalastelevat heidän ääniänsä vaalien aikana. Niissä järjestöissä he oppivat myöskin, että yhdistyneen äänenkäytön periaatteessa heillä on suurempi turva kuin nykykäsien lainlaadinnan aseuskokouksissa, joita lakeja ei milloinkaan ole pantu eikä tulla panamaan käyttäntöön työläisten eduksi niin kauan kuin hallituksen ohjakes ovat omistavan luokan edustajien käsissä. Näissä järjestöissä he myöskin oppivat, että elleivät he asetu lujasti vaatimaan samaa palkkaa samasta työstä kuin miehetkin, niin työnantajaluokka käyttää heitä rikkomaan kaikkia mies-työläisten yrityksiä saada sellaisia palkkoja, jotka edes suunnilleen riittävät perheen elatukseen. Se on varmasti asia, että vaikka yhteiskunnan uudelleen rakentaminen tapahtuu suuressä määrässä naisten äänen avulla, ei se tapahdu suuressä määrässä naisten äänen avulla, ei se tapahdu yhden cheän mielipiteen takana olevien naisten äänen avulla, vaan valistuneiden työläisnaisten äänen avulla, yhdessä valistuneiden työläismiesten äänen kanssa.

Siksi työtä tekeväille naisille kuuluu kutsu: järjestö, järjestö, järjestö, jos tahdot, että yhteiskunta rakennetaan sellaiselle taloudelliselle pohjalle, että sodat häviävät; että ne, jotka sotottavat, saavat työnsä hedelmät; että nuoret neitokset pelastuvat ammattihäpuureudesta; että orvot ja lapsukaiset saavat oikeutetun osansa ilman armeliaisuutta ja että todellinen rauhan ihanne vallitsee sodan ja kärsimysten asemasta.

ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-iltana, kello 8. Osote: 262 Taylor Ave.

WAUKEGANIN, III., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen klo 2 i.p. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka toinen torstai, alkaen klo 2 j.p. Kahvia kokoukseen loputtua.

MULLAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään joka torstai Suomalaisilla, kello 8 j.p.p. Kaikki tervetulleita.

PORTLANDIN S. S. O. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-iltana, kello 8. — Osote: 719 Montana Ave.

HANNAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 j.p.p. Huom. Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjoalassa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osote: 315-10th St., Hoquiam, Wash.

ROSSLAND, B. C., Canada, S. S. Osaston (Box 454) ompeluseura kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstai-iltana kello 7:30 Kansanhuolissa, jossa s. s. osaston kokouksetkin ovat joka toinen sunnuntai kello 3 j.p.p.

MUISTELMA ERÄLTÄ MATKALTA

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

jalestä enään sitä taivaltaneet. Heidän työnsä hedelmistä elävät kapitalistit yksinomaan saavat nauttia miljooniensa avulla tästä kuten muustakin kauneudesta ja onnesta.

Juna hiljensi vauhtia. Olin matkani perillä. Kokosin matkakin päin. Asemahuone oli pieni, lautoista kyhätty hökkelijä eikä muita huoneita ollut nähtävänä. Matkaa oli jatkettava ajurin rattailta synkän metsän läpi raivattua kapeaa tietä myöten, joka ikäänkuin loppumattomana tunnelina kiertää vuoren rinnettä ylöspäin tasaiselle harjanteelle, jonka eräs kiskuri on vallannut itselleen. Tämän jumalallisen ihanan luonnon ympäröimänä viettää tämä loiseläjä täällä taivaallista elämää. Hän voi sen tehdä siksi, että hänelle raatavat halpapakkaiset työläiset, miehet, naiset ja lapset pitkiä päiviä. Näiden hikihelmillä hän lunastaa tämän verrattoman onnen ja nautinnon.

Kiipesin korkeimman vuoren huipulle katsomaan auringon laskua. Hiljalleen, lohtavan punaisena vaipuu tuo armas valonantaja kauas kukkuloiden taakse jättäen yhäti himmenevän hämärän jälkeensä.

Mietin itsekseen, kuinka paljon olisikaan ihmisillä nähtävää ja nautittavaa; kuinka paljon kaikille riittäisi näitä runsaita luonnonantimia, mutta joita vain muutamat harvat nyt omistavat. Muutamat yksilöt hallitsevat kokonaisia vuoristoryhmiä huvittelalueinaan samalla kertaa kun tuhansia lapsia ja muita ihmisiä suljetaan muutamien katuliikenteiden alalle, joissa taudit ja kuolema tuimasti tuhoavat. Saappuu ihana kuutamoinen yö. Yölepakot lähtevät ulos komeroistaan ja kaukaa, alhaalta laaksoista kuuluu huuhkajan kaamea ääni.

Kylän heittäö.

KOULUJÄRJESTELMÄSTÄ.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

luissa käytettiin. Hänelle ja koulujen tarkastajalle ilmoitettiin että johtajien, opettajien ja insinöörien on ilmoitettava asioista ainoastaan kouluneuvostolle eikä kenellekään muulle.

Alempien luokkien käsityö-opettajat kerran esittivät palkan-ylennysvaatimuksen kouluneuvoston harkittavaksi. Heille ilmoitettiin ilta, jolloin heidän vaatimuksestaan keskustellaan ja kehoitettiin heitä olemaan kokouksessa silloin läsnä. Opettajat tulivat, vaikka heillä oli erikoinen kiireellisiä koulu-öitä. Mutta sensijaan, että heidän asiansa olisi päätetty ensiksi ja päätetty opettajat menemään, keskusteltiin kaikenlaisilla vähäpätöisistä jutuista eikä välitetty opettajista sen enempää kuin he olisivat olleet huonekaluja. Ilmeisesti näytti olevan aikomus sivuuttaa opettajien asia, muka ajan vähyden takia. Vihdoin minä otin puheenvuoron ja vaadin neuvostoa ratkaisemaan opettajien vaatimuksen, koska he olivat tulleet kutsutuksi kokoukseen. Neuvoston presidentti haukkui minut opettajien läsnäollessa tuosta muka julkeasta asioiden keskeytyksestä. Ja opettajat, peläten malttamattomuudellaan menettävänsä mahdollisen ylennyksen, selittivät etteivät he suinkaan halunneet kiirehtiä asioiden ratkaisua sillä kertaa ja lähtivät pois kokouksesta. Samana iltana meillä kyl-

lä oli riittävästi aikaa kuluttaa toista tuntia erään urakoitsijan kanssa väitellessä siitä, että urakoitsijan tarjosta ei oltu oikein ymmärretty ja hän oli siksi menettänyt urakan. Mutta urakoitsija olikin liikemies eikä työläinen, kuten opettajat. Ja opettajat, nähkääs, joiden tehtävänä on tulevien kansalaisten ja kansakuntamme jäsenten kasvattaminen lapsista, eivät ole ihmisiä siinä merkityksessä kuin me koulu- neuvoston jäsenet, joille aika on rahaa. He ovat ainoastaan "työläisiä" liikemies-näkökannalta katsottuna.

"Mikä teidän mielestänne on huono puoli Seattlen koulujärjestelmässä?" kysyin kerran eräältä edistysmieliseltä opettajalta.

"Kaikista huono puoli on opettajien orjamainen pelko siitä että he ajattelevat, puhuvat ja tekevät jotakin sellaista mitä heitä ylempät — kouluneuvosto ja johtajat — eivät mahdollisesti hyväksy."

Hän oli oikeassa. Minä olen nähnyt tuon pelon leviävän kaikille aloille kouluissa. Kun minun takasinkutsuntani oli äänestettävänä viime keväänä, sanoivat monet opettajat äänestävänsä minun puolestani. "Mutta me emme uskalla sanoa sitä kenellekään, sillä me voisimme menettää toimemme," he sanoivat.

Mielestäni tämä orjamaisuus on perin vahingollinen koulujärjestelmällemme. Kuinka voivat opettajat kasvattaa lapsista vapaita ja itsenäisiä ihmisiä, kun he itsekin eivät ole vapaita?

Kerran tuli erään koulomme vanhempien ja opettajien liiton komitea kouluneuvoston kokoukseen. Sen koulun johtaja oli innokas urheilun edistäjä. Koulupoikien urheiluseura harjoitteli iltasin koulun ajetta jalestä. Tämä oli hyvin mieleen lapsille sekä vanhemmille. Sanottiin liitto päätti koulurakennukseen lisätä urheilujain mukavuudeksi suihkukylpylaitteet. Kerättiin tarvittava summa rahaa, katsottiin paikka rakennuksessa ja järjestettiin kaikki valmiiksi siksi kun saadaan lupa kouluneuvostolta. Mutta kun komitea tuli lupaa pyytämään, ei sitä heille annettu. Miksi? Sillä yksinkertaisesta syystä, että kouluneuvosto oli isäntä. "Jos sellainen laitos on hyvä ja välttämätön, laitamme me sen itse; jos ei, ei sitä kukaan laita." Tällainen oli vastaus, jonka komitea sai. Neuvoston jäsenten mieleen ei edes pätkähtänyt, että sillä voisi olla jotakin henkistä arvoa kun lasten vanhemmat saavat omasta alotteestaan tehdä jotakin koulun hyväksi ja tukea lastensa harrastuksia.

Kaupunkimme kasvaa yhtenäisyyttä. Kouluja tarvitaan lisää. Tuon tuostakin annetaan uusia kouluhundeja. Sensijaan että jokainen uusi rakennus maksettaisiin kerrallaan, tai lyhyessä ajassa, kasataan bondivelkoja joiden maksamiseen menee 20 vuotta. Kouluneuvosto olisi harrastanut niiden maksuajan 40 vuodeksi, mutta valtion laki ei sitä sallii. Jos koulujen rakentaminen olisi edessä vain kerran 20 vuodessa, olisi siinä jotakin järkeä, että jakaa niiden maksaminen 20 vuoden ajaksi, mutta kun rakennuskustannuksia on joka vuosi, niin siinä ei ole mitään järkeä, että kasataan uutta velkaa entisen lisäksi. Jo tavalinen perheen emäntäkin sanoisi että koska nuo menot ovat joka- vuotisia, on niiden maksaminenkin järjestettävä jokavuotiseksi tai ainakin mahdollisimman lyhy-

eksi ajaksi.

Mutta siinä on taas nähtävänä se liikemiehen näkökanta. Jotko neuvoston jäsenistä on kiinteistövalittajia ja siis ajattelee asioita verojen kannalta; joku on pankkiiri ja siis ajattelee bondikysymystä pankkiirin edun kannalta. Suurliikeitä ei tavallisesti pidetä pystyissä säästäväisyydellä, niin paljon kuin siltä taholta työläisille säästäväisyystä saarnataankin, vaan niitä pidetään yllä lainoilla. Ja lainoilla ovat siis koulumeikin rakennettu. Sellaista tapahtuu siksi, että liikemiehet ovat laitoksen johdossa.

Nämä ovat ainoastaan muutamia vähäpätöisiä esimerkkejä, mutta ne ovat kuin olkia, jotka osottavat tuulen suunnan.

Kouluneuvoston jäsenet ajattelevat kouluista kuten omista liikkeistään ja työläisistään: "Koulut kuuluvat meille eikä opettajille. Koulut kuuluvat meille eikä yleisölle." Tässä näkökannassa on syy siihen, että koulujamme johdetaan siten kuin niitä johdetaan.

Minä en syytä kouluneuvostoa mistään niin vaarattomasta rikoksesta kuin keinottelusta. Minä syytän heitä vapaudellemme paljoa vaarallisemmasta asiasta — siitä, että he ovat hyviä tyypillisiä liikemiehiä. Missä liikemiesnäkökanta on toisarvoisena, ainoastaan luovan yritteliäisyyden palvelijana, on sillä omat yhteytensä tarjottavana asioita järjestellessä, mutta hukka perii sen kansankunnan ja koulujärjestelmän, jossa liikemiesnäkökanta vallitsee yllä. Sellaisen järjestelmän ruumis voi olla kaunis ja virheetön nähdä, vaan sen sydän on preussilaisuun ja sen sielu on kuollut.

Seuraavassa kirjoituksessa kerrotaan opetusjärjestelmästä.

LEIPURI JA MITÄ HÄN LEIPOI.

(Jatkoa seitsemänneltä sivulta)

laiset kutsuaan vleisen kokouksen tarkoituksella päättää työhön takasin menosta. Kun he olivat parhaillaan keskustellessa, ajo neljät suuret vankkurit lakkolaisten päämajan edustalle; jokainen vankkuri oli lastattu täyteen kaikenlaisia ruokaa ja viiniä kaiken liehui "Maison du Peuplen" lippu. Kokous loppui ja lakkolaiset hurrasivat ja halusivat syleillä vankkurien ajureita. Lakko voitettiin. Luonnollisesti jokainen nurmimotköläinen yhtyi kooperatiiviseen yhdistykseen. (Jatk.)

REUMATISMI

Tätä sairastaneen neuvo sen kotona parantamiseen.

Keväällä v. 1893 minä sairastuin tulehdus- ja lihassairautsiin. Ainoastaan ne, jotka ovat kokeneet samaa, tietävät mitä kärsin seuravana kolmea vuotena, jolloin sairastin tuota tautia. Koetin kaikkia parannuskeinoja ja lääkkeitä, vaan apu, jinkä sain, oli vain hetkellistä. Vihdoin löysin parannuskeinoja, jotka paransivat minut täydellisesti eikä tauti ole senjälkeen esiintynyt. Olen neuvonut tuon parannuskeinoon monalle kevästi kärsivälle, jotka ovat sairastuneet reumatismia vuotena omansa ja se on parantanut sairaita joka tapauksessa.

Minä toivon, että jokainen, joka kärsii tällä hyvinistä kolostaudin eri muodoista, koettaisi tätä ihmeellistä parantavaa voittoa. Alkaa lähtekö senttiäkään. Lähetäkääni ainostaan nimenne ja osoitteenne ja minä lähetän sen teille vapaasti. Kun olette käyttänyt sitä ja se on osoittanut olevansa kannan kaivattu keino reumatismian parantamiseen, voitte lähetää sen hinnalla yhden dollarin. Mutta ymmärtäkää, että minä en tahdo rahaa, ellei te täydellisellä mielihyvällä sitä tahdo lähettää. Eikä se ole kohtuullista? Miksi kärsitte enää kun varma parannuskeino tarjoaan teidän vapaasti? Alkaa viivyttää.

Kirjottakaa tänä päivänä.
MARK H. JACKSON, No. 293 E
Garney Bldg., Syracuse, N. Y.
Mr. Jackson on luotettava. Ylläoleva todistus on oikea.